

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Fkf.27/2011/31.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2012. év április hó 18. napján** tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

Ítéletet:

A rablás büntette és más bűncselekmények miatt I. r. vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Nógrád Megyei Bíróság 2010. évi november hó 8. napján kelt 13.Fk.5/2010/47. számú ítéletét **megváltoztatja.**

Az **I.r. vádlott** főbüntetését 5 (öt) évi fiatalokúak börtönbüntetésre enyhíti.

A vádlottakkal szemben társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette (Btk. 176.§ (1) bek. (2) bek a/ pont (4) bek., Btk. 20. § (2) bek.) miatt indult büntetőeljárást megszünteti.

A bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezést akként változtatja meg, hogy az eddig összesen felmerült 1.321.485 (egymillió-háromszázhuszonegyezernégyszáz-nyolcvanöt) forint bűnügyi költségből a vádlottak egyetemlegesen 978.212 (kilencszázhetvennyolcezer-kettőszázötvenkettő) forintot kötelesek megfizetni.

A kiszabott szabadságvesztésbe I.r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől 2011. február 10. napjáig, vádlott által a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét vádlott tekintetében helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban I.r. vádlottat érintően felmerült 24.060 (huszonnégyezer-hatvan) forint bűnügyi költséget az állam viseli, a II.r. vádlottat érintően felmerült 9.000 (kilencezer) forint bűnügyi költséget e vádlott köteles megfizetni az államnak.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A Nógrád Megyei Bíróság 2010. évi november hó 8. napján kelt 13.Fk.5/2010/47. számú ítéletével I.r. vádlottat társtettesként elkövetett rablás büntette (Btk. 321.§ (1) bek. Btk. 20.§ (2) bek.) és társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete (Btk. 170.§ (1) bek. (6) bek. I. ford. Btk. 20.§ (2) bek. Btk. 16. §) miatt - halmazati büntetésül - hat évi fiatalokúak börtönére és hat évi közügyektől eltiltásra, II.r.

vádлотта тарстетескент елкөвететт раблас бұнтетте (Btk. 321.§ (1) bek. Btk. 20.§ (2) bek.) és тарстетескент елкөвететт testi сёртес бұнтеттёнек кёрелте (Btk. 170.§ (1) bek. (6) bek. I. ford. Btk. 20.§ (2) bek. Btk. 16. §) miatt - halmazati бұнтетёсёл - nyolc év hat hónapi бёртёлре és kilenc ёvi кёлбугьектёл елтёлтасра ётёлте.

A kiszabott szabadságvesztёsbe mindkёт vадлотnál beszámёлта az elёzetes fogvatartásban тёлтётт ёдёт, II.r. vадлотnál elrendelte a Pásztёл Városi Bíróság Bk.124/2008/2. számú ётёлетével kiszabott ёт hónapi felfüggesztett fogház-bұнтетёс végrehajtását, rendelkezett a бұнжелекрёл, továbbá кёлтеlezte a vадлоттака az eljárás során felmerёлт бұнбугьи кёлтёсбё viselésёre.

Az ётёлет ellen I.r. vадлотт és vадёлже елсёрбан felmentёсёрт, másodсорбан enyhítésёрт, мёл II.r. vадлотт és vадёлже felmentёс ёркебёben jelentettek be fellebbezёт.

A Fёvárosi Fellebbviteli Fёбугьёсзсёг BF.106/2010/6. számú атёратában és кёpviseлёлже a másodfokú tárgyaláson a bejelentett fellebbezёсёket alaptalannak tartotta.

Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság тёрjen ат tárgyalásra és a jelenлёлв сёртettet nyilatкозтасса meg arról, hogy kíván-e magánindítványt tenni a сёрелмёre елкөвететт magánlaksёртес бұнтетте miatt. Rámutatott, hogy az елсёрфокú bíróság nem merítette ki a vádat, елмуласзтotta a сёртетти magánindítvány beszerzésёт, annak ellenёre, hogy a másodfokú eljárásban (сúlyosításра irányuló fellebbezés hiányában) hatályos magánindítvány és további бұнцселекмёньben тёртёлё бұнёлсёсёг kimondása есетён sem volna mód ennek ётёлкёлёсёre a бұнтетёс kiszabása кёрёben. További olyan eljárási szabálysёртётсё, amit ёдёлкёлбёben ne korrígált volna az елсёрфокú bíróság, a másodfokon eljáró fёбугьёсзсёг nem ёсзлёлт.

Az елсёрдлегесен felmentёсёre irányuló vадёлёл fellebbezésёк тёлкрёben kell vizsgáelni a тёньallás megalapozоттсáгát, illetve a bizonyítёкok ётёлкёлёсёт. A rendкёлвёл тёрjedelmes ётёлет a vадлоттак кёлёлнбёлзёл vallomásait és azt azokat ёрёлсётёл, valamint cáfoló bizonyítёкokat részletesen ismertette és egymással egybevetette.

Az egyes bizonyítёкok кёлбёл a сёртетти vallomás a vадлоттак áltали елкөветёс bizonyítására конкрёт тёрhelёл adatokat nem tartalmazott. A сёртетт az елкөветёлк számát nem tudta pontosan meghatározni és felismerni sem tudta támadёлít. Azt állította, hogy egy férфи кёлvetelt тёлё pénzт, majd бántalmazta ёт. A бántalmazás során az есзмёлетёт елvesзítette, ёгь csupán azt tudta елmondani, hogy a бántalmazёлжа nagyjából vele azonos magassáгú volt. Az елсёрфокú bíróság a tárgyalás кёлзветелнсёге alapján megállapította, hogy mindkёт vадлотт és a сёртетт is azonos testmagassáгúaknak tekinthётёлк. A сёртетти vallomások, ha nem is tartalmaztak конкрётумот az елкөветёл szemёльётёл ёллетёлн, szolgáلتak olyan részletekkel, amelyek megegyeztek a vадлоттак vallomásaival, ёгь кёлзвететтен alkalmasak voltak rá, hogy a vадлоттак áltали елкөветётсёт megerёлсётсёлк. A сёртетти vallomások és a vадлотти nyilatкозаток egybevetёсё során az елсёрфокú bíróság кёлтёрт az елелмлámpa vizsgáлатára is, amelyрёл nem lehetett кёлсёгёт кёлзáróan megállapítani, hogy az елкөветёлк hagyták hátra. Hasonlóкёppen nem volt megállapítáható, hogy a padlásfeljárónál tartott és a сёртетт tulajdonát кёлpezёл калапácsот az елкөветёлк vitték volna a feltalálási helyёre. Annak sem tulajdonított az

elsőfokú bíróság jelentőséget, hogy az elkövetőkön lehetett-e sapka, amivel kapcsolatban a sértett nyomozati és tárgyalási előadása eltért.

A sértett és fia egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy a helyszíni szemle alkalmával a bejárati ajtó a bal szárnyán rögzített lábnyom bizonyosan nem tőlük származik. Az I.r. vádlottól lefoglalt, állítása szerint általa a bűncselekmény elkövetésekor viselt cipőről a nyomszakértői vélemény megállapította, hogy a nyomtöredékek nem attól származnak. Ebből a bíróság azt a következtetést vont le, hogy vagy egy másik cipőben volt az I.r. vádlott a helyszínen, vagy ketten voltak a cselekmény elkövetésekor. A II.r. vádlottól nem foglaltak le cipőt ami nyomképzőként vizsgálható lett volna.

A sértett szomszédja abban erősítette meg a II.r. vádlott beismerő vallomását, hogy a telefon ki volt húzva.

A Takarékszövetkezet kirendeltsége vezetőjének tanúvallomása az elkövetés indítékához szolgált adalékkal, mivel a vádlottak családja anyagi problémákkal küzdött.

A tárgyaláson a vádlottak testvérei közül xy nem élt mentességi jogával, csak a másik két testvére. A nyomozás során először azt állította, hogy testvéreire tett terhelő vallomása a II.r. vádlottól és édesanyjuktól szerzett hallomásból származik, ezt később, még a nyomozás során visszavonta, azzal, hogy haragudott a testvéreire, akik kikezdték az élettársával, s így akart rajtuk bosszút állni. A tárgyaláson terhelő vallomásának visszavonása indokaként már kétségbe vont, haragos viszonyban állt volna a testvéreivel, állítása szerint a rendőrök nyomására tett a testvéreire terhelő vallomást, hogy őt békén hagyják. Írni-olvasni nem tud, vallomása felvételekor az őt kihallgató rendőrökön kívül más nem volt jelen, s arra sem emlékezett, hogy mentességi jogára figyelmeztették volna. Emiatt az elsőfokú bíróság tanúként kihallgatta az ügyben nyomozó rendőröket, s vallomásaikat összevetette a II.r. vádlott és xy nyilatkozataival, amiből azt a következtetést vont le, hogy a visszavonás indokai nem voltak megalapozottak, ezért xy testvéreire tett terhelő vallomását bizonyítékul elfogadta.

A villanyórán a helyszíni szemle nem talált ujjnyomot.

A helyszínre elsőként érkező rendőrök megerősítették, hogy a sértett nekik több elkövetőről beszélt, az elsőfokú bíróság ítéletének 69. oldalán adott számot arról, hogy miként jutott arra az álláspontra, hogy a bűncselekményt ketten követték el és az elkövetők a vádlottak voltak.

A helyszínen talált fehér szövetkesztyű DNS-vizsgálata alapján kétséget kizáróan bizonyítható, hogy a kevert biológiai anyagmaradványok majorkomponensei az I.r. vádlottól származnak. Azt pedig, hogy a testvérével követték el a bűncselekményt bizonyítja az ajtón rögzített lábnyomtöredék, amely nem hozható összefüggésbe az I.r. vádlottól lefoglalt cipővel.

A sértett több elkövetőről beszélt, a vádlottaknak a nyomozás kezdeti szakaszában tett vallomásai, a sértett által elszenvedett sérülések anatómiai elhelyezkedése és az igazságügyi orvos-szakértő által megállapított lehetséges keletkezési mechanizmusa megfelel a vádlottak által önmagukra és társukra tett terhelő vallomásában a sértett bántalmazásával kapcsolatban előadottaknak.

Az elsőfokú bíróság nem vétett logikai hibát, okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségekre ezért a tényállást - annak megalapozottsága folytán - másodfokon eredménnyel támadni nem lehet.

Az elsőfokú bíróság jogi indokaival maradéktalanul egyetértett a fellebbeviteli főügyészség, azzal, hogy - súlyosítási tilalom miatt - a büntetések súlyosítására nem kerülhet sor. Bár a fiatalok vádlottal szemben kiszabott büntetés nagykorú társához képest kicsit soknak tűnhet, azonban eltúlzottnak nem tekinthető, figyelemmel arra, hogy az ötlet tőle származott és a cselekményben dominánsabb szerepet játszott, ezen kívül nagyon közel volt a felnőttkorúvá váláshoz.

A büntetések megfelelnek a belső arányosság követelményének.

A súlyosító körülmények közül mellőzni szükséges a halmazatra utalást.

Mindkét vádlottat érintően az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

Az I.r. vádlott védője a bejelentett fellebbezést fenntartotta.

Elsődlegesen az I.r. vádlott bizonyítékok hiányában történő felmentését indítványozta. Másodlagos indítványként a vádlottak terhére rótt testi épséget sértő bűncselekmény minősítésének megváltoztatását, annak súlyos testi sértés büntette kísérletekenti értékelését kérte.

Harmadsorban a kiszabott fő- és mellékbüntetés enyhítését kérte arra hivatkozással, hogy nagyobb nyomattal kell értékelni a vádlottnak a tényállás alapjául szolgáló beismerő, tényfeltáró vallomását és megbánó magatartását, beszámítási képességét nem érintő személyiségzavarát, hogy az I.r. vádlottat a cselekmény elkövetése előtt csupán egyszer részesítették megrovásban, továbbá nem hagyható figyelmen kívül az elsőfokú ítélet meghozatala óta bekövetkezett időmúlás sem.

A II.r. vádlott védője ugyancsak fenntartotta az elsőfokú bíróság ítélete ellen bejelentett, felmentést célzó fellebbezést.

A vádlott a nyomozás során tett, majd visszavont beismerő vallomásával kapcsolatban kellő magyarázattal szolgált, miszerint öccse, az I.r. vádlott beszámolójából tudott a bűncselekmény elkövetésének részleteiről. A sértett a nyomozás során és a tárgyaláson is egy férfi hangjára emlékezett, aki megkérdezte tőle, hol a pénze, majd az előtérbe kimenve is egyetlen sapkát viselő embert látott, több ember jelenlétére nem tudott visszaemlékezni. Azzal, hogy a nyomozás során a sértett helyszínen lefoglalt, összevázolt hálóingét visszaadták a sértettnek, aki ezt kimosta, nem maradt lehetőség további nyomok vizsgálatára. A bejárat ajtón zármagasságban talált saroknyomról a nyomszakértő nem tudta megállapítani, kinek a lábnyoma, mivel a nyomozás során a II.r. vádlott cipőjét nem foglalták le, azonosításra nem állt rendelkezésre. A helyszínen talált kalapácsról vett szagminta sem vezetett el a vádlottakhoz, míg az otthagyt kesztyű belsejéből levett nyom is csak arra utalt, hogy azt az I.r. vádlott viselte, de nem vezetett el a II.r. vádlotthoz. Ezért az elsőfokú bíróság téves következtetést vont le, amikor egy bizonytalan dolgot tényként értékelt a II.r. vádlott terhére.

Álláspontja szerint nem állapítható meg, hogy a II.r. vádlott a helyszínen járt volna, ezért bizonyítékok hiányában a felmentésére tett indítványt.

Az I.r. vádlott felszólalásában tagadta a terhére rótt bűncselekmények elkövetését, állítása szerint a rendőröktől való félelmében tett beismerő vallomást.

Regisztrált munkanélküli, ellátásban nem részesül, változatlanul szüleivel lakik, a házkörüli munkákban nyújt segítséget.

A II.r. vádlott felszólalásában a cselekmény elkövetését és bűnösségét egyaránt tagadta. Kétségbe vonta, hogy szüksége lett volna arra, hogy az idős sértetthez bemenjen és tőle bármit elvegyen. A rájuk terhelően valló testvéreit vallomásuk megtételekor harag motiválta, amelynek okát azóta sem tisztázták. Felmentését kérte.

A védelmi perorvoslatok az I.r. vádlott tekintetében részben megalapozottak.

A Fővárosi Ítéltábla a bejelentett fellebbezések alapján a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel mindkét vádlottat érintően teljes terjedelmében felülbírált a Nógrád Megyei Bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást.

Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárása során a perrendi szabályokat maradéktalanul megtartva valamennyi bizonyítást lefolytatta.

A vádlottakkal, tanúkkal és szakértőkkel szemben szükséges figyelmeztetések elhangzottak és rögzítésre kerültek, a terhelteket az eljárás során gyakorolható jogaikra kioktatták, s e jogukat gyakorolták is.

A perrendszerűen lefolytatott bizonyítási eljárás során az elsőfokú bíróság minden, a tényállás szempontjából releváns körülményt feltárt és értékelt. Valamennyi rendelkezésére álló bizonyítékot tüzetesen megvizsgált és a vádlotti védekezéssel, valamint egymással összevetett.

Az iratok tartalmával és a bizonyítási eljárás anyagával összhangban álló, megalapozott tényállást állapított meg, amely mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért - a Be. 351.§ (1) bekezdése szerint - alkalmas rá, hogy a felülbírálat során a másodfokú bíróság határozatát arra alapozza.

Indokolási kötelezettségét az elsőfokú bíróság a bizonyítékok elemző értékelésével teljesítette, bár indokolása eltúlzott terjedelmű, a hivatkozott vallomások részletes tartalmának rögzítése helyett elegendő lett volna azokra utalásszerűen hivatkozni.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok tekintetében indokát adta, hogy melyeket, mely részükben és miért fogadott el, a bizonyítékok mérlegelése megfelel a logika szabályainak is.

A vádlottak az eljárás nyomozati szakának kezdetén mindketten önmagukra és egymásra is kölcsönösen terhelő előadást tettek, amelyet a nyomozóhatóság és nyomozási bíró előtt is megismételtek. A későbbiekben vallomásaikat megváltoztatták, előbb mindketten kétségbe vonták, hogy II.r. vádlott a

bűncselekmény elkövetésében részt vett volna, majd I.r. vádlott saját bűnösségét is vitatta.

A tanúvallomások közül a vádlottak testvérének, xy-nak mindkét vádlottra terhelő előadása megegyezik a terheltek egymásra is terhelő vallomásával.

E vallomás megváltoztatására azt követően került sor, hogy a vádlottak védekezési taktikájukat megváltoztatva maguk is módosították korábbi beismerő vallomásaikat, így időben és tartalmában is a testvérei megváltoztatott előadásához idomul.

XY tanúnak semmilyen elfogadható indoka nincs rá, hogy alap nélkül terhelően valljon a testvéreire, s ilyen körülményt a vádlottak sem tártak fel.

Arra nézve, hogy a bűncselekményt ketten követték el, a fiatalkorú vádlott vallomását támasztja alá a bejárati ajtón talált (s nem az általa a bűncselekmény elkövetésekor viselt cipőtől származó) lábbeli lenyomata, valamint az a tény, hogy a sértetten észlelt sérülések az I.r. vádlott által beismertnél nagyobb számú erőbehatást tételeznek fel.

A II.r. vádlott kihagyása a bűncselekmény elkövetéséből azért kézenfekvő, mert a vádbeli időben ő állt felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt, illetve bűnössége megállapítása esetén felnőtt korú bűnelkövetőként súlyosabb következményekkel kellett számolnia, mint fiatalkorú társának.

A beszámítási képességében nem korlátozott, korábban már bírósági eljárásban részt vett a II.r. vádlott ismételten nem tett volna beismerő vallomást, ha nem vesz részt maga is a bűncselekmény elkövetésében. Vallomásainak részletessége is azt támasztja alá, hogy nem más személy elmondásából szerzett tudomást a történetekről.

A vádlottak beismerő vallomását tárgyi bizonyíték is megerősíti.

A helyszínen lefoglalt kesztyűről olyan kevert biológiai anyagmaradvány volt kimutatható, amelyből a major komponensek az I.r. vádlott DNS-profiljával, míg a minor komponensek a sértett DNS-profiljával mutattak teljes azonosságot.

Az I.r. vádlott saját elmondása szerint is az általa a bűncselekmény elkövetésekor viselt kesztyű csak a vádbeli időben maradhatott a sértett lakásán, amikor azt a sértett dulakodás közben lehúzta a kezéről, - másként nem kerülhetett oda. Ez teljes bizonyossággal igazolja az I.r. vádlott bűnösségét.

A kifejtettek miatt az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét támadó védői perorvoslatok a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethettek.

A másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bíróságnak a vádlottak bűnösségére levont következtetésével.

Az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte a Btk. 2.§-ában foglaltakat, amikor úgy ítélte meg, hogy a vádlottak cselekményeit a bűncselekmények elkövetése idején hatályos büntető törvény rendelkezései alapján kell elbírálni, mivel az elbíráláskor irányadó törvény a terheltekre hátrányos lett volna.

A vádlottak terhére rótt bűncselekmények minősítése is megfelel a büntető anyagi jog szabályainak.

A vagyon elleni bűncselekmény tekintetében a Btk. 321.§ (1) bekezdése szerinti rablás büntettének törvényi tényállási elemei hiánytalanok, s a vádlottak a bűncselekmény befejezett alakzatát társtettesként valósították meg.

A testi épséget sértő bűncselekmény kapcsán az elsőfokú bíróság helytállóan fejtette ki, hogy a vádlottak akarategységben, testi sértés okozására irányuló egyenes szándékkal mintegy 22 darab, főként a fejre irányuló, túlnyomórészt közepes, négy esetben azt meghaladó intenzitású erőbehatással, az esetleges életveszélyt eredményező következménybe belenyugodva eszméletvesztésig bántalmazták, majd sorsára hagyták az idős sértettet, akinél csak a véletlen folytán nem következett be nyolc napot meghaladó gyógytartamú sérülés.

A vádlottakat ekként az eredmény tekintetében eshetőlegesen szándék terheli.

A 88 éves sértett esetében, ilyen jellegű bántalmazásnál életveszélyes sérülés bekövetkeztével számolni kellett, s annak elmaradása illetve az, hogy a sértett sérülései összességükben is nyolc napon belül gyógyulóak voltak, nem a vádlottaknak köszönhető.

Ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a vádlottak által társtettesi minőségben elkövetett életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérleti szakban maradt.

A kifejtettek alapján a sértett kitartó, durva bántalmazása magában hordozta a nyolc napon túl gyógyuló sérülésnél súlyosabb életveszélyes eredmény bekövetkeztének a lehetőségét, ezért a minősítés megváltoztatása és a bűncselekmény Btk. 170.§-ának (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdése szerint minősülő súlyos testi sértés büntette kísérletekénti értékelése szóba sem jöhet.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a vádirati tényállásban foglalt, de az ügyész által nem minősített magánlaksértés büntettében a vádlottak bűnösségének megállapítása sértené a vádelvet, s ezért csupán a büntetés kiszabása körében látta értékelhetőnek, hogy a vádlottak cselekményüket a sértett bezárt lakásába jogtalanul behatolva, éjjel követték el.

Ekörben az ügyészség helytállóan mutatott rá, hogy az elsőfokú bíróság nem merítette ki a vádat, mivel a vádirat tényállásában foglalt magánlaksértés tekintetében nem állapította meg a vádlottak bűnösségét.

Kétségtelen, hogy a bíróság nem az ügyész jogi minősítéséhez, hanem a vádirat tényállásához van kötve, s a jelen ügyben benyújtott vádirat tartalmazza, hogy a vádlottak éjjel és erőszakkal hatoltak be a sértett körülkerített portájára, illetve a házába. Az elsőfokú ítélet is tartalmazza azokat a tényeket, amelyek a magánlaksértés megállapításához szükségesek [Be. 2. § (4) bek.].

Az eljárás során sem nyomozati, sem bírósági szakban nem nyilatkoztatták a sértettet arról, hogy a sérelmére elkövetett magánlaksértés miatt kíván-e magánindítványt előterjeszteni. Ennek pótlására az ügyész a másodfokú bíróság előtt indítványt tett tárgyalás tartására és bizonyítás felvételére.

A vádlottak bűnösségét magánlaksértés büntetében - hatályos magánindítvány birtokában - abban az esetben is meg kell állapítani, ha az ügyész vádirata az ennek alapjául szolgáló tényeket tartalmazza ugyan, de az ügyész ezt a magatartást jogilag nem minősíti; e bűncselekményben való bűnösség kimondásának hiányában az elsőfokú bíróság eljárási szabályt sért, mivel a vádat nem meríti ki (Be. 9. § (2) bek.)

A vádirat ennek a büntetnek az elkövetési magatartását is tartalmazza, így emiatt is történt vádemelés, függetlenül attól, hogy a vádirat azt külön bűncselekményként nem jelölte meg. (BH 2000/478)

Az elsőfokú bíróság megsértette tehát a büntetőeljárási törvényt azzal, hogy az ügydöntő határozatában a vád egy részéről nem rendelkezett.

A jelen ügyben nem a sértett tett feljelentést, a büntetőeljárás rendőrségi bejelentés nyomán, hivatalból indult és közvádra üldözendő bűncselekmények megalapozott gyanúja miatt folyt. A sértettet sem a nyomozati, sem a bírói szakban nem nyilatkoztatták, hogy kíván-e magánlaksértés miatt magánindítvánnyal élni. Az elsőfokú bíróság azt sem vizsgálta, hogy a sértett előterjesztett-e hatályos magánindítványt, mivel a Btk. 183. § (1) bekezdése szerint a magánlaksértés elkövetője kizárólag magánindítványra büntethető.

A büntetőeljárási törvénynek a Be. 173. § (1) bekezdésében írt rendelkezése, miszerint a magánindítvány előterjesztésére jogosult nyilatkozatát be kell szerezni, ha az eljárás megindulását követően derül ki, hogy a cselekmény csak magánindítványra büntethető, nem kizárólag azokra az esetekre vonatkozik, ha az eljárás megindítása után új adatok vagy tények kerülnek napvilágra, hanem azokra az esetekre is, amikor a büntetőügyben eljáró hatóságnak az üggyel kapcsolatos jogi értékelése megváltozik, ez utóbbi eset is alapul szolgálhat a magánindítvány előterjesztésére való felhívásra

A jelen ügyben bejelentésre indult büntetőeljárás, amelynek során a magánindítványra jogosultat tanúként kihallgatták, de kifejezetten magánindítvány előterjesztésére (annak kijelentésére, hogy a büntetőeljárás lefolytatását és az elkövető megbüntetését kéri) - nem került sor.

A gyakorlatban sűrűn előfordul, hogy a hatóság megváltozott jogi álláspontja új adatokon (pl. az okozott sérülés gyógytartamával kapcsolatos szakvélemény megváltozása) alapszik, de új adatok, tények hiányában sem kizárt. Ezt az értelmezést támasztja alá, hogy a jogalkotó célja nyilvánvalóan az volt, hogy a büntetőeljárás megindítását és folyamatát észlelő sértett (magánindítvány előterjesztésére jogosult) számára a hatósági felhívás hiányában nyilvánvalóan nem tűnik logikusnak és magától értetődőnek külön formalizált újabb nyilatkozat megtétele, mivel az elkövető felelősségre vonása számára is tudottan folyamatban

van. A hatóság mulasztása, a kioktatás, a felhívás elmulasztása tehát nem eshet a magánindítvány előterjesztésére jogosult terhére. (BH 2001/58.)

A magánindítvány ilyen körülmények mellett a másodfokú eljárásban joghatályosan, törvényesen előterjeszthető lett volna.

A Fővárosi Ítéltábla - figyelemmel arra, hogy a vádlottak terhére bejelentett perorvoslat hiányában bűnösségük magánlaksértés büntetében történő kimondása esetén sem volna mód a halmazati büntetés súlyosítására, továbbá a terhükre rótt súlyosabb megítélésű (két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett) bűncselekményekhez képest a magánlaksértés büntette legfeljebb három évi szabadságvesztéssel büntetendő, - a magánindítvány pótlását nem látta célravezetőnek, ezért a bizonyítás felvételét célzó ügyészi indítványt elutasította.

Egyben a Be. 332.§ (2) bekezdése szerint a vád tárgyává tett jelentősebb súlyú bűncselekmények mellett a felelősségre vonás szempontjából jelentőséggel nem bíró társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette (Btk. 176. § (1) bek., (2) bek. a/ pontja, (4) bek.) vonatkozásában az eljárást mindkét vádlottal szemben megszüntette. Az elsőfokú bíróság és a másodfokú bíróság határozatai között érdemi ellentét nincs, így a megszüntetés miatt nem nyílt meg a Be. 386. § (1) bekezdésben foglalt harmadfokú eljárás lehetősége.

Az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel a büntetés kiszabása körében releváns bűnösségi tényezőket, azonban a súlyosítók körében tévesen hivatkozott a halmazatra, mivel a felemelt tételkeret miatt csak kettőnél több bűncselekmény halmazata volna ekként értékelhető, továbbá - az eljárás megszüntetésére figyelemmel - azt is mellőzni kellett, hogy a sértett lakásába éjjel, erőszakkal behatolva követték el a cselekményt.

Az I.r. vádlottnál az elsőfokú bíróság a halmazati büntetés tekintetében - a fiatalok bűnelkövetőkre vonatkozó speciális rendelkezés helyett - tévesen hívta fel a Btk. 85. §-át, azonban a Btk. 120. §-ának (1) bekezdésének megfelelően, helyesen állapította meg, hogy halmazati büntetésül vele szemben legfeljebb hét év hat hónapi szabadságvesztés szabható ki.

Az I.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetés a II.r. vádlotthoz képest aránytalan és eltúlzott. A halmazati keret felső határát megközelítő szabadságvesztés kiszabásakor az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal a vádlott javára mutató nagyszámú és jelentős nyomatékú enyhítő körülményt, továbbá, hogy nevezett még nem állt bíróság előtt.

Ezért a másodfokú bíróság a vádlottal szemben - halmazati büntetésül - kiszabott szabadságvesztés tartamát öt évi fiatalok börtönbüntetésére enyhítette.

A II.r. vádlottat a vádbeli cselekmény elkövetésétől nem tartotta vissza, hogy felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt állt, továbbá felnőttkorúként testvérét is meg kellett volna akadályoznia a bűncselekmény elkövetésében, ezért a vele szemben alkalmazott büntetés törvényes. Az idős, kiszolgáltatott sértettek

sérelmére megvalósított bűncselekmények gyakorisága miatt az ilyen bűncselekmények elkövetőivel szemben szigorú büntetés kiszabása indokolt, amely megfelelően szolgálja a speciális és generális prevenciót.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a II.r. vádlottal szemben - a próbaidő alatti elkövetés miatt - elrendelte a Pásztói Városi Bíróság Bk. 124/2008/2. számú ítéletével kiszabott öt hónapi fogházbüntetés végrehajtását.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott mellékbüntetések arányban állnak a szabadságvesztésekkel, ezért a közügyektől eltiltás mértékét a másodfokú bíróság mindkét vádlottnál változatlanul hagyta.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség tekintetében az elsőfokú bíróság számszaki hibát vétett, amikor a költségjegyzék 1-35./ tételei alá bejegyzett, s ténylegesen felmerült bűnügyi költség 1.321.485 forintos összegéhez képest (5.620 forintos eltéréssel) 1.327.105 forintról rendelkezett.

Ennek figyelembevételével az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összegéből a vádlottak által az államnak egyetemlegesen megfizetendő hányad összegét korrigálta, azt az eltérésnek megfelelően csökkentve 978.212 forintban határozta meg.

Az elsőfokú ítélet fentiek szerinti részbeni megváltoztatása a Be. 372. §-ának (1) bekezdésén alapszik.

A Nógrád Megyei Bíróság ítéletének további rendelkezései törvényesek, ezért az ítélet tábla a határozatot egyebekben a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A vádlottak által az elsőfokú ítélet meghozatalától előzetes fogvatartásban töltött időt -

az I.r. vádlottnál 2011. február 10. napjáig, míg a II.r.vádlottnál a mai napig - a Btk. 99.§ (1) bekezdése szerint a szabadságvesztésbe beszámította.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére a Be. 381.§-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a II.r. vádlottat, míg I.r. vádlottat - védőjének eredményes fellebbezésére tekintettel - a másodfokú eljárásban felmerült kirendelt védői díj megfizetése alól a Be. 381-§ (2) bekezdése szerint mentesítette.

Budapest, 2012. év április hó 18. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Sebe Mária s.k.
előadó bíró

Dr. Székely Ákos s.k.
bíró

A Nógrád Megyei Bíróság 2010. évi november hó 8. napján kelt 13.Fk.5/2010/47. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 3.Fkf. 302/2010/29. számú ítéletével 2012. évi április hó 18. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2012. évi április hó 18. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Horváth Anita
bíróági ügyintéző